

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fel évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy órá	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETÉSI DIJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15 szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503. Kiadóhivatal: 379.

A második kerület mandátuma.

Feilitzsch báró ellenjelöltje.

A szövetkezett ellenzék gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Bizonyos, hogy ha valaha, úgy *jelenlegi* tarthatatlan politikai helyzetünk feltétlenül megkívánja az összes ellenzéki pártoknak egy táborban való harcra lépését a hatalmon levők tulajdonosaival szemben. Ma nem egyes pártoknak programjairól van szó, hanem az ország legegységibb alkotmányos jogainak megvédéséről. Ezzel szemben pedig nincs az a párt-szemponthoz, melyért lelki megnyugvással feladhatnók a harcot. Ezt akarta kifejezésre juttatni, az a napok előtt nyilvánosságra hozott kiáltvány is, melyet a szövetkezett ellenzék a nemzethez intézett és a melyben utalás történik arra, hogy a mai rendszerrel szemben az ellenzéki pártoknak egy táborban kell küzdeniök. S ez az óhaj széles ez országban méltó visszhangra is talált. Annál inkább fájjalhatjuk, hogy Kolozsvárt — legalább eleddig nem észlelhetjük az ellenzéki pártoknál azt a békés együttműködést, mely az adott körülmények között oly égetően szükségesnek mutatkozik.

Kolozsvár II-ik kerületének ellenzéki jelöltjéről tehát *Feilitzsch* báró ellenjelöltjéről van szó. Az ellenzéki csoportok pártközi értekezletre gyűltek össze a múlt hetekben, hogy közös jelöltben állapodjanak meg. Az újpártiak a maguk részéről *Wesselényi* Miklós bárót a volt szilágymegyei főispánt hozták propozícióba. Ez a terv Kolozsvár választó közönségének zöménél s tetszésre talált, a kormánypárti táborban általános konsternációt keltett, miután előre látható, hogy ez a jelölés feltartóztatlanul kibuktatja *Feilitzschot* kerületéből. Erre számított a pártközi konferencia nagyrésze is, mikor lelkesedéssel fogadta el a *Wesselényi* báró jelölését. A gyűlésen jelen voltak a *Kossuth*-párt részéről: *Kecskeméthy* István, *Merza* Gyula, *Papp* József és *Tanács* József; az *Ugron*-frakció részéről: *Somodi* István, *Boros* György, *K. Kön-*

tzey Imre és *Hirschfeld* Károly; végül az *Ujpárt* részéről: *Apáthy* István, *Koleszár* Sándor, *Pisztory* Mór, *Posta* Béla és *Reményik* Károly.

Mikor azonban már-már megállapodtak abban, hogy *Wesselényi*t kéri fel a jelöltség elfogadására, a *Kossuth*-párt köréből felszólalás történt, hogy maguk részéről központi irodájuk utasítását várják a jelölésre vonatkozólag. Az értekezlet ezt loyálisan tudomásul vette és olyképp határozott, hogy az utasítás beérkezével *újból össze gyűlnek, ezuttal végleges határozat hozatalra*. Ez azonban nem történt meg s a függetlenségi párt organuma a pártközi konferencia meghallgatásának mellőzésével egy reggel meglepetésként hírül adta, hogy a *függetlenségi párt Barabás Bélát jelölte* a második kerület képviselőjének. — Ezzel a szövetkezett ellenzék hét felé vált. Tudni kell ugyanis, hogy *Wesselényi* jelöltsége mellett az *Uj párt*on kívül az *Ugron*-párti kiküldöttek egyhangulag, sőt a *Kossuth*-pártiak is, kivéve azokat, kik az említett újsággal szorosabb összeköttetésben állanak — egyetértő lelkesedéssel foglaltak állást. Természetes ezekután, hogy ez a visszavonás nagyon lehangolta az ellenzéki frakciókat. Annál is inkább, mert *Barabás* Béla érdekes neve körül történt a sajnálatos szakadás Reméljük, hogy a kiegyezés sikerülni fog, s az *egyesült* kolozsvári ellenzék diadalra viszi zászlóját, akár *Barabás* akár *Wesselényi* báró neve van reá feírva. De *egyesülni kell*, akár így, akár úgy, különben ismét elveszett a harc. *Hegedüs* Sándor ellenjelöltjéről még gondoskodás nincs.

Kolozsvári püspökök — az ellenzék ellen. A „Magyar Szó” című budapesti napilap, olvasói számára való karácsonyi meglepetésül meginterjúvoltatta a magyarországi protestáns püspököket arra nézve, hogy mi a véleményük az ellenzék most folyó harcáról. Ez a körkérés különös kriszkindit hozott; kiderült, hogy különösen a fajmagyarságot képező reformátusoknak és unitáriusoknak vezetői — *híveiket éles ellentétben*, — a legszélsőbb mamelukok, s égő tüzzel hevülnek a Tisza kormányért. A nyilatkozatok sorában ott találjuk a két kolozsvári püspököt: dr. *Bartók* Györgyöt és *Ferenc* Józsefet is. Az ök nyilatkozataik ránk kolozsváriakra nézve a legérdekesebbek s így közöljük, hadd lássa mindenki, hogy a két politizáló főpásztor milyen szenvedélyes obstrukció-gyűlölő. A Magyar Szónak — a mely Tisza lap, — különben nyilvánvalóan az a célja, hogy a püspökök véleménye révén befolyásolja a protestáns közhangulatot s főleg az alsóbb pap-ságot, a melynek nagyrésze függetlenségi. Előrelátható, hogy ez a törekvés meddő. A két nyilatkozat, — melyet *kuriozumként* nyomattunk ide le, — ekép szól:

Dr. Bartók György: Sem egyesek, sem pártok fölött itéletet nem mondok, mert politikus nem vagyok. A hozzám intézett kérdésre azonban nem zárkozhatom el annak a ki nyilvánítása elől, hogy az obstrukciót a leghatározottabban elítélem, mert az obstrukció egyfelől a parlament tekintélyét lealacsonyítja, másfelől a többség munkásságát megakasztja. Kénytelen vagyok elismerni hogy a kormánynak kötelessége volt gondoskodni arról, hogy az évek óta tartó zavaroknak vége vessék, sőt miután az ellenzék visszautasította a kormány azon előterjesztését, hogy egy huszonegyes bizottság küldessék ki, nem tudom elképzelni, hogy miféle más eszköz lehetett volna a baj orvoslására, mint éppen az, amelyet a miniszterelnök alkalmazni jónak látott. Vannak rendkívüli körülmények, amikor egyetlen törvény, a suprema lex a salus reipublicae.

Ferenc József: A parlamenti rend és béke helyreállítását melegen óhajtom és sajnálom, hogy a dolgok idáig jutottak. A dolog szerintem elhibázva ott van, hogy az ellenzék a 21-es bizottság kiküldéséhez nem járult hozzá. — Ha ez nem így történik, egész másképpen alakult volna a helyzet s nem jutottunk volna idáig.

A mai választás.

Polgármesteri hirdetmény és pártgyűlések.

— Saját tudósítónktól. —

Lapunk vasárnapi számában hirtadtunk arról, hogy a Kolozsvár városi törvényhatósági bizottságban megüresedett két városatyja helye, a melyet a mai nap folyamán fognak betölteni.

A választás iránt nagy érdeklődés mutatkozik a városban, ugyannyira, hogy a karácsonyi élet mozgalmaságát a választásokra való készülődés foglalta le magának.

Mert hát bizony városatyja mindenki szeretne lenni, bár csak kettő a mandátumok száma. A választók feladata azután lelkiismeretesen kiválogatni, ki legyen a bizalmi állásokra

igazán hivatott és érdemes, mint a kikre kellő nyugodtsággal bizni lehet a városatyai és erkölcsi érdekeinek szemmel tartását és istápolását.

A választás megtartása tárgyában két mozzanatról emlékezünk meg. Az egyik a polgármester intézkedése a választások megtartásának módjáról és a másik a pártgyűlések, melyeket tegnap és tegnapelőtt tartottak a jelölések ügyében.

A polgármester intézkedéseiről egy hirdetmény nyújt felvilágosítást és egész terjedelmében így szól:

Polgármesteri hirdetmény

Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósága II. és III. községi képviselői választókerületében egy-egy bizottsági tagsági hely megüresedvén, a törvényhatósági bizottság folyó évi December hó 20-án tartott rendes közgyűlésében 432 szám alatt hozott határozatával mindkét választókerületben a választás napjaul 1904. évi December hó 27-ik napját (kedd) tűzte ki.

A II. választókerületben (óvár, bel- és külmagyar városrészek) választási elnök dr. Széchy Ákos, helyettes elnök Magyar Endre, választási hely a Lulherános iskola épülete.

A III. választókerületben (bel- és külközép és belszen városrészek) választási elnök Biró János, helyettes elnök dr. Papp József, választási hely a Városháza,

A szavazás mindkét helyen reggel 9 órakor kezdődik és délután 4 óráig tart.

Jogosult választók mindazok, kik az országgyűlési képviselőválasztók 1904. évre érvényes állandó névjegyzékében, illetőleg az ebből külön összeállított községi névjegyzékben bejegyeztettek, mely névjegyzék a főjegyzői irodában (városház, anyakönyvi hivatal) a hivatalos órák alatt megtekinthető, választók pedig azok, a kikre az 1886. XXI. t.-cz. 23. §-ában sorolt kizárási okok fenn nem forognak.

A jogosult választók előre igazolási jeggyel lesznek ellátva.

A választás az 1886. t.-cz. 34—44. §-ainak határozmányai szerint megy végbe, melynek értelmében különösen megjegyzendő, hogy a szavazás személyesen beadott szavazólappal történik, mely csak egy nevet tartalmazhat vagyis annyit, a mennyi, az illető választókerület által választandó, minek következtében. ha a szavazólapp több nevet tartalmaz, az utólirott nevek tekintetbe nem vétetnek.

Megjegyezzük továbbá, hogy a második választókerület által megválasztott egy bizottsági tag megbízatása 1906. év végéig, míg a III. választókerület által megválasztott egy bizottsági tag megbízatása az 1909. év végéig terjed.

Pártgyűlések.

Ugy a kormánypárt mint az el-

lenzék részéről népes pártgyűléseket rendeztek, melyen a fontosabb kérdések mellett a mai választásra való előkészületeket tették meg.

A III. kerület választó polgárai a Csizmadia szin Deák Ferencz-utcai helyiségében gyűltek össze, hol újból egyhangulag, nagy lelkesedés mellett Dr. Óvári Elemér ügyvédet, a Napló főszerkesztőjét jelölték a városatyai tisztségre.

Együttal megválasztották kerület és utcaként a bizalmi embereket a következőképen:

A feleki-utcában és az agyagdombon Láposi Sándor; A cigánia és szénatér: Bréda Ferencz, Pata-utcában: Vig József és Szilágyi Márton, Győr-falvi, Hegedűs és a mellék-utczákban: Bréda Ferencz, Zápolya és Kövespad-utcában: Kis György és Kilin Sándor. A Honvéd-utcában: Hatházy István és Nagy János. A városházán a választás termében az ellenzék bizalmi emberei: ifj. Szabó József, Hikkel Béla és Gombos Mihály. — A lelkesedés Dr. Óvári Elemér személye iránt osztatlan és csodálatos tehát, hogy a kormánypárt részéről a multkori választáson is nagy kisebbségben maradt, alig pár szavazattal bíró Szekeres József plébánost ellenjelöltül felléptették.

A II. kerületben a küzdelem igen heves lesz, mert itt már három jelölt áll egymással szemben, ugymint Boros György unitárius tanár, Gy. Sipos Károly és Szilágyi György gazdálkodó. Figyelmeztetjük tehát az ellenzéki polgárokat, hogy a választáson mindannyian jelenjenek meg és szavazatuk leadásával a győzelmet biztosítsák.

A csendőrség és a városok. Szentéről írják: Nálunk felszinen volt az az eszme, hogy a rendőrséget csendőrséggel kell felcserélni, mert hiszen ott állunk, hogy a duhajkodásokat képtelen megfékezni a kevés számú, fegyverhasználatra jogosulatlan rendőrség, a mely a legvéresebb drámáknak csak tehetetlen nézője szokott lenni. A képviselőtestület már megbízást is adott a tanácsnak, hogy a rendőri szolgálatnak a csendőrség által leendő ellátása érdekében indítson tárgyalásokat a csendőparancsnoksággal. Ezek a tárgyalások meg is indultak, eredményre is vezettek volna; de ekkor — a hogy ez már nálunk történni szokott — egy-két képviselő okvetetlenkedése meghiusította a közbiztonsági érdekekből eléggé nem méltatható törekvést, mely így újból leszorult a napirendről. A délvideki városokban nem szokatlan dolog az, hogy a rendőrség teendőit csendőrség végezze. Pancsován 39 csendőr teljesít szolgálatot, Baján a külterületen 19, Hódmezővásárhelyen ugyancsak a külterületen 14, Zentán a kül- és belterületen 37 s újévtől kezdve Nagykikindán 17 csendőr ügyel fel a közbiztonságra.

Szociálisták gyűlése.

Kongresszus a Vigadóban.

— Saját tudósítónktól. —

Táncos fiatal lányok gyűlhelyén, rózsás bái éjszakák szinterén: a Vigadóban gyűléseztek két napon keresztül az erdélyrészi szociálisták. A párt már évek óta mindig a karácsonyi ünnepeket választja, hogy az egymásra következő két munkaszünetes napon Kolozsvárra gyűjtse a Királyhágón inneni szervezeteket, s itt kongresszus kere-

tében megbeszélje az év eseményeit, a jövőre való agitáció módjait s egyéb elintézésre váró ügyeket. A karácsonyi ünnepek alatt most lefolyt gyűlés igen népes, élénk és érdekes tárgyakban bővelkedő volt, amiről az alábbi tudósítás ad számot:

Kik jöttek el!

Az országos magyarországi szociáldemokrata-párt erdélyrészi kerülete a városi vigadó nagytermében népes gyűlést tartott, a mely két napig foglalkoztatta a párttagokat és érdekességét emeli az a körülmény, hogy igen sok női szociáldemokrata is vett részt a kongresszuson.

A kongresszuson az összes erdélyrészi megyei szervezetek képviseltették magukat küldöttek által Hunyad megye kivételével sőt a budapesti központi pártvezetőség is leküldötte megbízottját *Bokányi Dezsőt*, a neves vezért. Különösen jelentős motívuma a gyűlésnek, hogy a székely, szász és román nemzetiségeket is bevonták az általános pártmozgalomba; nevezetesen a vidéki szervezetek sorába léptek, Brassó, Szászlekenye, Szászrégen, Nagyszeben, Hóltóvénny, (Brassó mellett) Székelyudvarhely, Marosvásárhely és Sepsiszentgyörgy, kik igen tekintélyes számban jelentek meg.

A küldöttek a vasárnap reggel érkező vonatokkal jöttek meg, hol a helyi pártvezetőség fogadta.

A kongresszus főcélja az agitáció irányításában s a további taktikai módozatok megbeszélésében kulminálódik és sok üdvös, megszívlelendő eszme létesítésére törekedett. Szintén megemlítésre méltó a dési szervezet buzgó munkálkodása, a melynek eredményében sikerült az eszmének megnyerni a dési cseléd-napszamosokat és szakegylet alkotásával a szociális mozgalom keretébe bevonni.

A gyűlés kezdete.

Müller Gyula az egybehívók nevében fogadta a küldötteket és korelnöknek Halkó Lajost (Marosvásárhely) ajánlja, a ki a gyűlést megnyitván az ügyrendnek és a rektifikáló bizottság jelentésének megtételére *Klein Jakabot* kéri fel. A kongresszus elnökeinek *Tatai Gyula* kolozsvári és egy vidéki küldöttet választottak meg. *Tatai* elnöki megnyitójában üdvözli a jelenlevőket s a gyűlést megnyitja.

Nemzetiségek meghívása.

Elnöki megnyitó után a központ részéről *Bokányi Dezső* szólalt fel, ki igen hatásosan vázolta ennek a kongresszusnak fontosságát, mely az erdélyrészi pártszervezet fontos missziójának éber felügyelete. Különösen ajánlja a különböző nemzetiségeknek minél szélesebb alapon leendő bevonását, mely csak békés együttérzéssel vihető keresztül. Érdekes párhuzamot von a névtelen munkások és a mondvacsinált nagyságok között s erőt, kitartást és munkásságot kíván az országos szociáldemokrata-párt ezen legfontosabb kerületének.

A pártmozgalom fejlődése.

Klein Jakab titkár teszi meg ezután a pártvezetőség nevében jelentését; vázolja a pártmozgalom fejlődését és adatokkal igazolja, hogy egész Erdélyt behalozza a mozgalom s a szociálista elveknek sok

hű követője akad. Bár a mozgalom terjedésének óriási akadályai vannak, melyek közül legfontosabb Erdélynek speciális gazdasági és politikai viszonyai, a nemzetiségek különfélesége s a közigazgatási hatóságok „erős kézzel” gyakorolt szigora, még sem kell csüggedni, hanem tovább munkálni. A szakszervezeti mozgalom óriási haladásáról tesz tanúságot a jelentés, a mely a tavalyihoz képest mintegy 150% tagszámszaporulást mutat fel.

Szociálisták szaporodása.

A szakszervezetben levő kolozsvári tagok száma 1000, vidéken 6000, a mely számot a pártszervezetben állókkal együtt (csak Erdélyt értve) 15—16 ezerre lehet tenni, s e szám eléggé fényes bizonyosság arról, hogy az eszme életképes, hovatovább jobban terjed és békésen hódít.

A pártsajtó.

Az erdélyi pártnak két lapja volt eddig: „Kolozsvári Munkás” és „Erdélyi Munkás”, a melyek felváltva havonta csak kétszer jelentek meg. A kongresszus elhatározta a jelentés folytán, hogy ezt a két lapot egyesíti. A lap címe ez lesz: „Erdélyi és Kolozsvári Munkás” és a jövő év május elsejétől minden héten egyszer fog megjelenni. Örömmel jelenti, hogy a lap terjeszkedik, de másfelől fájdalommal konstatálja, hogy ezzel a terjeszkedéssel a bíróságnak üldözései is egyenes arányban nőnek.

Sajtóperek.

Megemlékezik a rendőri büntetésekről és a sajtóperekéről, a melyek a nyersszókimondás miatt elszenvedniök kellett az elmúlt év folyamán. Eszerint január elsejétől nov. 15 ig kímérték a szociáldemokratákra négy év, négy hónap és 17 napi fogházat és háromezerháromszáz ötvenegy korona pénzbüntetést, a minek oka az, hogy a hatóságok rossz szemmel nézik az elvek terjedését.

A szociálisták üldözése.

Mi sem világosítja meg inkább azt az ellenszenvet, melylyel a szociáldemokratáknak küzdeniök kell, mint az a tény, hogy némely helyen mint pl. Nagyenyeden és Felvinczen állandóan betiltják a hirdetett gyűléseket.

Statisztikát mutat be, a mely szerint összesen hatvannégy gyűlést tiltott be a hatóság. Panaszolja, hogy egyes vezéreket valósággal üzőbe vesznek. Az ily proskribáltak aztán nincsen menekvése. Két marosvásárhelyi tagnak az esetét hozza fel a példa illusztrálására, a kiket bár *marosvásárhelyi* illetőségűek, a kocsigyártók sztrájkja alkalmából körülbelül másfél hónapig utaztattak kényszerutlevéllel és államköltségen, csupán azért való balhítból, mert veszedelmeseknek gondolták.

Állandóan kivannak téve a zaklatásnak különösen a rendőrség részéről és mindig attól kell tartaniok, hogy lapjukat elkobozzák. Különösen a felvinci és nagyenyedi viszonyok miatt zúgolodnak. Felvincen csendőrséget összpontosítottak ellenük, Nagyenyeden pedig egy lapelárúsítót két rendőr meg-

verni akart, mert az ő lapjukat árusítja.

Ezen az óriási akadályok dacára Erdélyben az elmúlt évben 156 népgyűlést tartottak, a melyen igen fontos tárgyakat hoztak szönyegre.

A mik ellen harcolni kell.

Az elmúlt év munkássága különösen a szólásszabadság és függetlenség érdekeinek megvédése körül kifejtett szívós küzdelemből állott.

Nevezetesen nagy agitációt fejtettek ki a Tisza-féle népgyűlésbe tiltó rendeletek ellen és az igazságügyminiszternek a bírói függetlenséget megtámadó ama sértő rendelete ellen, a melylyel utasítja a bíróságokat, hogy a szociálista pereket soron kívül jártassa le és egész nyíltsággal utasítja a legnagyobb foku szigor alkalmazására. Harcoltak még a függetlenségi és 48-as párt ellen, midőn a Thaly-féle indítványozás alkalmával leszerelt, továbbá az élelmiszer uszora ellen, a mely a vásárló közönség érdekeinek méltánylására nem akar számot tartani.

Végül kikeltek a kolozsvári kerületi és ipartestületi betegsegélyző pénztárak visszaélései miatt doktor Schwarz Miksa felfüggesztett titkár ellen, a kit — miután véleményük szerint a pártprogramot megsértette és többféle szabálytalanságot követett el az egyesület kebeléből örök időkre kizártak.

A pártkassza.

Ezzel bizony nem igen dicsekedhetnek a szociáldemokraták, mert tőkepenzük nincsen. Az elmúlt év pénzforgalma 6000 koronát tett ki, a mely a lap jövedelméből és a tagsági díjakból folyt be.

A vidéki ügyek.

Ezután a vidéki küldöttek számszámoltak be az egyes pártszervezetek kifejtett tevékenységéről. Különösen kiemelkedők *Knaller Győző* brassói, *Lazsáti* és *Katkó* marosvásárhelyi küldöttek jelentései, a melyek a székelyföldi és szász mozgalom nagyarányu terjedéséről számolnak be.

A női szociálisták.

A program alapján a dési pártszervezet részéről Burkuteán Katalinra került a sor, a ki temperamentumos beszédével élénk feltűnést keltett. A dési cseléd-munkás egyesület szervezéséről számolt be és ilyenek létesítését ajánlja a kongresszus figyelmébe.

Érdemesnek tartjuk megemlíteni *Frits Arnoldné* felszólalását is a melylyel a kolozsvári nőszervezőbizottság utasítása folytán erélyesen felhívja a férfiakat, hogy a szociáldemokraták eszméit a család körébe is vigyék be. Beszéde élénk hatást keltett. Általában a küldöttek jelentései arról tettek bizonyosságot, hogy a szociálista mozgalom a párt által gondolni sem méréselt, meglepő eredményt ért el.

A nép jaijai.

Igen jellemző volt az egyszerű falusi munkásoknak és földművelőknek a hatóságok részvétlensége és az adóteher állandóan emelkedőben levő nagysága elleni panaszuik, mint a mely betegségek ellen hiába remélnék orvosiást.

A felmentvény.

A gyűlés után a lemondó pártvezetésnek a szükséges felmentvényt megadta s kifejtett munkásságáért meleg köszönetet szavaz.

A hajók orvoslása.

Tatai Gyula beszélt ezután a pártélet fejlesztése és a szakmozgalom kiépítéséről, továbbá a mozgalom intenzíve tételének eszközéről s határozati javaslatot nyújtott be, a mely körül igen élénk vita indult meg.

Különösen felszött Tamási Károly szászrégeni szociálista beszéde, a ki egyszerű asztalos léte, mint világot beutazott ember sok életrevaló indítványt adott be.

A munkásság gazdasági és politikai helyzetéről Müller Gyula tartott előadást. Hangsúlyozta a munkásság elnyomott helyzetét, mely politikai tekintetben a jogfosztottsággal, gazdasági tekintetben a végzetlen nyomorral fejezhető ki.

Hangsúlyozza, hogy a munkásságot a nemzetiségi különbségek nem választják el és erősen kikélik ezen ezért a töképezések s a polgári pártoknak a nemzetiségeket egymásra uszító politikája ellen.

Beszétek még többen, kik mindannyian ismertették az ágitátoroknak a munkásság kiszákmányolása s egymásra uszítására való törekvéseit és különösen jellemezték a székely, szász és román munkásság helyzetét és kijelentik végül, hogy *ők a különböző nemzetiségű elnyomott munkásokat testvéreiknek tekintik s közös erővel küzdenek a gazdasági jobblét, a politikai jogok érdekében és mindezek elnyomói ellen.*

Klein Jakab a községi politika, a kisbirtokosok és kisiparosok szervezését adta elő meglepő szónoki kvalitással és mély tudással. Várolja a külföldi államok községi politikájával elért eredményeket. Ajánlja a szociálistáknak a községi politikába való bevonulását. Ismerteti a német, angol és francia községi politikáinak különbségeit s ezekből érdekes eredményeket vezet le. Beszél ez irányban arról a célról, hogy *a szociálisták vonuljanak be a községi kommunitásba s különösen a községi jövedéki források és birtokok bérbeadásának oly kérdéseivel foglalkoznak, a melyek által a nép megterhelhetésén a községi pótdadó tetemes leszállításával segíthetnek.*

A különböző szociálista pártok s a különböző nemzetiségű „Bodenreformer“-ek ellen támad és feltárja az erdélyi iparosok, kisbirtokosok és földművelők megmentésére irányuló törekvéseket a maguk rideg valóságában, a melyeket kin-törekvéseknek tart. Ennek bizonyítására felhossa, hogy míg a földművelésügyi miniszteriumban a kisbirtokosok megmentésén és a háziipar megteremtésén dolgoznak, — addig a kereskedelemügyi miniszter a gyárak és nagyipari vállalatok fejlesztésével foglalkozik és ezzel megelője a kisiparnak és földművelő osztálynak.

Élénk érdeklődést idéztek elő, még a székelyföldi küldötteknek felszólalásai, mint a melyekkel a nép kisbirtokosok és kisiparosok nyomorúságait megkapóan élénk színekkel festik s a bankettekben álló „székelymentő“ akciót nevetségességéről és lelkiismeretlenségéről tesznek biznyságot.

Egy példát hoztak fel, mely igen jellemző. A kormány fajbaromfiak ültetésére egy csomag tojást küldött a székely kisgazdáknak, a kik azonban a tenyésztés célját neglégálva elsőbnek tekintették a korgó gyomor jogos kívánságait teljesíteni s a tojásokat jóízűen megették.

Végül megtörtént az új tisztikar megválasztása és felhangzott egy-két konkrét indítvány meg bucsu-beszéd és ezzel a kongresszus a „Marseillaise“ hangjainál s a mi ebben az inséges esztendőben nagyfoku meggondolatlanság — bankett nélkül véget ért.

Agrár jelölt, tót jelölt. A választási előkészületek Pozsonyvármegyében mindenféle megindultak. Nagyszombatban Vermes Zoltán főszolgabíró fog fellépni agrár programmal, míg a tót nemzetiségi párt jelöltje megint Kollár Márton nádasi plébános lesz, akinek kortesei már most is nagyban dolgoznak.

Fegyelmi a halál után.

Mikor a koporsóban nyugvót akarják megbüntetni.

— Saját tudósítónktól. —

Tudvalevő, hogy Prikászki János, a kolozsvári m. kir. postahivatalnál alkalmazott szolga, miután a kézbesítés céljából reá bízott pénzből 1800 koronát elsikkasztott, főbelötte magát. Leszámolt tehát az étellel s most már csupán a legfelsőbb bírónak tartozik számadással. Így vélekednek mindazok, kiknek természetes és józan észjárását mi sem zavarta meg. Ámde ki állítja, hogy a hivatalos eljárás követni s a természetes észjárás szerint szokott eljárni? A hivatalos copf, a maga nevésegesen együgyű fogásával, oly helyzeteket teremt és oly dolgokat produkál, melyek még a bohózatok valószínűségével is sikerrel két versenyre, sőt messze tulszárnyalja azt.

Az öngyilkos postaszolga felettes hatósága ugyanis nem elégszik meg avval, hogy alkalmazottja, vétkéért, életével fizetett meg, hanem *eltemetése után fegyelmi vizsgálatot indított a halott ellen.* Hogy ennek a fegyelmi eljárásnak mi a célja és mi lesz az eredménye: az a hivatalos bölcsesség hivatalos titkát képezi, melybe bepillantani avatatlannak nem engedtetett meg. Meg van állapítva, hogy Prikászki mikor, mi módon és mennyit sikkasztott a reá bízott pénzből. Ennek felderítése tehát nem képezheti fegyelmi vizsgálat célját. A sikkasztó szolga megbüntetése sem lehet cél, mert azon büntetést végrehajtani földi hatalom nem tud.

Keresve és kutatva az okot, mely a hivatalos copfot eljárásában vezeti: egy megdöbbenően szomorú adathoz jutottunk, mely a bürokratizmusnak nemcsak okvet-

lenkedését, hanem lelketlenségét is kirívóan jellemzi. A fegyelmi szabályzat egyik szakasza; mely a közszolgálatban levőkre egyaránt alkalmaztatik, — azt rendeli, hogy a közszolgálatban levő egyén ellen, ennek halála esetén is elrendelendő és lejárthatandó a fegyelmi vizsgálat, *ha nyilvánvató, hogy a fegyelmi vizsgálat eredménye a meghalt tisztviselőre kiszabandó pénzbüntetés lesz.* Mert ebben az esetben a fegyelmileg vétkesnek nyilvánított tisztviselő hozzátartozóin, özvegyén és árváin *hajják be a pénzbüntetést.* Tehát nem elég az, hogy a családfenntartót, a kenyérkeresőt örökre elveszítették, hanem még anyagilag külön is sújtják őket olyan valamiért, a minek ők okai nem voltak. Hogy mi ebben a ráció s miért szükséges a szerencsétlenül járt családnak még meglevő filléreit is elvenni: arra feleletet még a hivatalos bölcsesség sem tud adni. Ezeket a furcsaságokon a szolgálati pragmatika van hivatva a tisztítás munkáját végezni, ha ugyan a kormány be is váltja a pragmatika elkészítésére vonatkozó ígérését s ez nem marad éppen oly üres biztatás, mint a minöket a kormány különösen választások előtt nagy hangon szokott világgá kürtölni.

LEGUJABB.

— A „NAPLO“ távirati és telefon-tudósítása. —

A szövetkezett ellenzék köréből.

Budapest, dec. 26. (Saj. tud.) A szövetkezett ellenzék vezérlebizottsága e hó 27-én kedden délelőtti 10 órakor értekezletet tart. Az értekezleten az ellenzék beható tárgyalás alá veszi a kormánynyal szemben folytatandó taktikai kérdéseket.

Tisza és Perczel a fővárosban.

Budapest, dec. 26. (Saj. tud.) Tisza István gróf miniszterelnök, ki az ünnepeket sógoránál Bethlen Pál gróf dési főispánnal töltötte és Perczel Dezső a Ház elnöke, ki az ünnepek alatt családjá körében Bonyhádon időzött, tegnap, az éjjeli vonattal utaztak vissza a fővárosba, hová ma reggel érkeznek.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 26. (Saj. tud.) A képviselőház e hó 28-án tartja az ünnepek után első ülést. Politikai körökben nagy várakozással néznek ez ülés elé.

A Syveton-ügy.

Budapest, dec. 26. (Saj. tud.) Ideérkezett párisi távirat jelenti, hogy Syvetonné a vizsgálóbíró előtt újabb fontos vallomást tett, mely azonban még nem került nyilvánosságra. A vizsgálat egy kutyán kísérletezett, hogy Syvetonnak öngyilkossága az eddigi adatok szerint mennyiben bírnak valószínűséggel. A kutyán a gáz-

mérgezéssel oly módon kísérleteztek, mint azt Syveton állítólag elkövette és az állat 40 perc alatt kimúlt. A kutyát felboncolták, hogy megállapítsák a halál körülményeit és így összehasonlítást tegyenek a Syveton-on végzett boncolás adataival.

Uj költészet.

Szabolcska mint reklamversirő.

A Kolozsvárt is jól ismert református pappóta: Szabolcska Mihály beszegődött reklamversirőnak. Egy kedves kis verset szerzett a temesvári DMKE. szappanról s ezt a verset a gyár kinyomatva ezerszámra terjeszti az országban. Az érdekes, gördülékény poema így hangzik:

Osztrák szappan — magyar szappan.

— A magyar hölgyek figyeimébe. —

Négyszáz éve nem kapott mást, Csak szennyet és piszkolódást Az osztráktól a magyar. Mégis most csufolkodásul Nálunk osztrák szappant árul . . . — Ugyis bolond a magyar!

Nyisd ki már a szemed végre, Ne légy bolond, ne menj lépre, Magyar asszony, magyar lány! S becsületből, okosságból: Magyar kézből, magyar gyárból Vásárolj csak ezután!

Magyar ipart, magyar munkát, Hogy ha mi nem pártolunk, hát Ki pártol az ég alatt?! „DMKE-szappan“ légy jeszóvá Népszerűbb — a német szónál, A magyar égboit alatt!

Szabolcska Mihály.

MULATSÁG.

Szociálisták mulatsága. A szociáldemokrata párt erdélyrészi vezetőse a Kolozsvárra érkezett kongresszusi küldöttek december hó 25-én karácsony első napján a városi Vigadó nagytermében működvelő előadással és nemzetközi világpóstával egybekötött táncestélyt rendezett. Előadásra került; Müller Gyula két felvonásban megírt *A megváltó* című drámája. A szociálista izü dilettáns munkát és előadást a jelenlevő nagyszámú közönség jóakarattal fogadta. A szerzőnek és szereplőknek sürü tapsokban volt részük. Az előadást tánc követte. A sikerült mulatság a hajnali órákig tartott.

NAPLO.

— Hírek. —

Tisza Kolozsvárt.

A miniszterelnök ma Kolozsvárra érkezik.

— Saját tudósítónktól. —

Megírtuk, hogy Tisza gróf miniszterelnök a karácsonyi ünnepeket Désen, sógora: gr. Bethlen Pál szolnokdöbökai főispán házában töltötte. Holnap kezdődik a Ház ülése, s így Tisza grófnak e terminusra Budapesten kell lennie. Ez utjában a miniszterelnök *ma délután fél hat órakor a szamosvölgyt vonattal Kolozsvárra érkezik.* A

vasutnál kocsiba ül, s özv. báró Wesselényi Béláné lakására hajt, és itt fogja tölteni az időt a mely a budapesti gyorsvonat indulásáig — 11 óra 10 perc, — tart. Tisza gróf Kolozsvárra való lejövetelét a legnagyobb titokban tartották, mert félnek az esetleges demonstrációktól.

Szeben szenzációja vagy a bekísért szamarak.

A jó vidéken minden eset szenzáció számba megy, lévén a jó vidéken az esetek száma igen csekély. Ehez képest a jó vidéken a lapok is igen különös történetkéket találnak fel szenzációként, a minek igen kedves és bájos példája az itt következő cikk, a mely egyik nagy-szebeni újságban jelent meg feltűnő be-tükkel s szól eként:

Nemes városunk ötödik fertályában nem igen szokott nevezetesebb esemény történni. Az azon kvartálisban lakó nyárs-polgárok napról-napra pokoli kéjjel élvezhetik keresztül az üdítő álom óráit s még egy duhaj torok sem zavarja nyugalmukat. . . . Az éjjel is hétköznapi hangulattal tértek pihenőre. A környék nyugodt, csöndes volt. . . . Semmi nesz, a mi az ötödik fertály életrendjét kizökken-tette volna a rendes kerékvágásból.

Annál nagyobb volt tehát tegnap a meg-döbbenés, mikor az éjjel elkongató ha-rangütések nyomán tulvilági zajongással valakik, vagy valamik végigdübörögtek a fagyos gyalogjárókon.

A polgárság fölriadt. . . . A vállalkozóbb szelleműek kíváncsian tolták félre az ab-lakok redőnyeit. Egy-egy pillanatra ki is néztek, de aztán épp oly hirtelen és félve ugrottak vissza, mikor a hang és dübörgés közeledni hallatszott. . . . Mások telefonáikhoz rohantak és vészjelzéssel árasztották tele a várost. . . . Megint mások becsöngettek a kávéházakba, hogy azonnal küldjék a rendőri segítyt, ha a környéken föltalálható, mert szellemek, vagy haramiák kísértik az ötödik fertály-béli polgárok nyugalmát. Közben föl-fölkülvél valamik sajátos bögs, kapudön-getés, mintha patkolt lábakkal rugnák a faalkotmányt.

Hamarosan a helyszínére érkezett aztán két hatósági közeg is és megindult a nyomozás a rejtélyes valamik ellen. . . .

Nem kellett sokáig fáradozni. . . . Két jámbor szamarat koncertezett és mulatott az egyik mellékutcában s mikor a jöve-vényeket meglátták, Aespus kedves állat-kái hangos üdvözlésekre fakadtak. . . . A lakosság még mindig szepegeve vára-kozott. . . . A két egyen uhás uriember pedig Caesari méltósággal közrefogta a jámbor szamarakat és megindult a négyes menet a rendőrség felé; az éjjeli rend-zavarásokban itélkező igazságosztó ha-talomhoz. . . . Utközben találkoztak a szamarak kétségbeesett gazdájával, a ki kellő igazolás után visszakapta az istálló-ból kiszabadult jószágait. . . . Az affér ilyenformán békés elintézést nyert. A szamarak egyet-kettőt rikkoltak még, a polgárság aztán tovább aludt. . . .

* **Barabás Béla nyilatkozata.** Alkotmányos, törvényes dolog-e a képviselőház feloszlata ex-lex-ben? Ez a kérdés foglalkoztatja most a politikusokat és publicistá-kat a legerősebben. Ezzel a kér-déssel fordult a *Nagyvárad* című lap Barabás Béla dr.-hoz, aki a következőket felelte:

A hozzám intézett kérdések is-métlése nélkül közlöm azt a véle-ményt, hogy az országgyűlés a mos-tani zavaros állapotok között nem lesz feloszlata, bármiként is hir-desse azt előzetesen a miniszterel-nök. — Az országgyűlés feloszlata-sának joga igen is megilleti a királyt, de nem feltétlenül. A király ezen jogát csakis az élő törvények korlátain belül gyakorolhatja, de nem azok ellenére. — Ha ezek ellenére tenné, úgy esküjé: szegné meg.

Minthogy az esküszegést feltéfe-lezni nem szabad, így kétségtelen, hogy a király az országgyűlést fel nem oszlatja. — És ha mégis feloszlata, úgy nincs más hátra, mint teljes erővel felvenni a harcot. — Azonban az új választásoktól eredményt nem remélek, mert nem tudom elképzelni, hogy a mai vá-lasztási rendszerrel akár most, akár máskor a kormány kisebbségben maradjon. — De az ellenzék sem lesz ám kisebb, vagy ha lesz, hát legalább száz ellenzéki képviselő mégis csak bekerül, ugyanazzal a lelkesült erővel, ugyanazzal a ha-zafias elszántsággal. Nos aztán? Tett-e csak egy lépést is előre az a bizonyos erős kéz? — *Hogy én hol lépek fel? Schol.* De hogy egyik vagy másik kerület felléptet-e, azt nem tudom, mert ez nem én töllem, hanem a választóktól függ. Nem esnék azonban kétségbe, ha igen sok jó barátom őszinte öröme, itt maradhatnék — tekintetes ur-nak. *Barabás Béla dr.* Nagyvárad város képviselője.

* **A legtöbb adófizetők.** A kiknek kiváltságos helyzetét sok közönsé-ges halandó méltánylandó okokból irigyelheti a legtöbb adófizetőket, most névsor alakjában közölhetjük a közönséggel. Az 1905. évre ér-vényes névsort a városi tanács e hónap 20-án tartott ülésében álla-pította meg a szellemi és vagyoni elsőbbség alapján. Első helyen Nagy Gábor vendéglős áll, majd utánna, mint legtöbb adófizetők sorrend szerint következnek:

Nagy Gábor, dr. Jancsó György, Dobál Antal, dr. Óvári Kelemen, dr. Farkas Lajos, Kánitz Jenő, dr. Pisz-tory Mór, dr. Nagy Ernő, dr. Lu-kács Adolf, dr. Kolozsvári Sándor, dr. Kiss Mór, Trandafir Miklós, dr. Fabinyi Rudolf, dr. Purjesz Zsig-mond, dr. Gidófalvy István, dr. Da-vida Leo, Biró Béla, dr. Klupáthy Antal, Rucska Lajos, dr. Isacu Aurél, Donogán Gergely, dr. Kosutány Ig-nác, Kiss Sándor olajgyáros, Reményik Károly, Szántó Bertalan, Ha-vas Ármin, dr. Engel Gábor, Dorgó Albert dr. Vályi Gábor, Fekete Gá-bor, Reiter József, K. Biasini Sándor, Ferencz József, dr. Böhm Károly, dr. Lőte József, Heppes Miklós, Rucska János, Tordai Sámuel, dr. Brandt József, Ferenczy Dezső, Szepessy Lajos, dr. Weisz Miksa, Herceg La-jos, Betegh Bálint, dr. Szamosi Já-nos, Kövály László, Biró János, Wertheimer Vilmos, Vikol Antal, dr. Góth Lajos, Betegh Péter, Babos Sándor, Tamási István, dr. Szádeczky Lajos, Salamon Mihály, Mattai Kál-mán.

* **Az első fecske.** No, nem éppen a tavasznak szívesen látott előhír-nökéről esik most szó, hanem arról az első fecskéről, melyet minden újságíró hátborzongatással retteg és a mely ellen hiába minden elővi-gyázat: előbb-utóbb megjelenik. Az olvasó bizonyára sejtji, hogy mi-ről kell siránkoznunk. Hiszen ismert már a szedősekrenek az a bi-zonyos démonja, mely alattomosan megboszantja a közönséget, de mindig a szegény újságíró rovására. Bizonyos az is, hogy ez a retten-es kópé bravúrral lesi ki az alkalmat, mikor eredményesen foly-

tathatja bűnös munkáját. Akárcsak a zsebmetszők vásárok alkalmával, megjelenik ez a kis alamuszi a meg-induló lap zür-zavaros munkája kö-zepette és egy-egy szó elcsenésé-vel, vagy kicserélésével meglop-dossa szellemi termékeinket. Így aztán akarva — nem akarva a tol-lat kezünkbe kell vegyük s „Hely-reigazítás” címén elismerjük, hogy hiába a mi árgus szemünk, ennek a kis démonnak a művészete fe-llettünk áll. De ezuttal kegyetlennek is mutatkozott a sajtóhibák ördöge. A kolozsmegyei szegényeknek kiutalt inségkölcson a földművelésügyi mi-ni-sterium által *huszonhét* ezer mm. buzában lett megállapítva. Erről hirt irtunk, s ebből a hírből a kis ördög elcsente az ezer szót s így lapunk utján *csak huszonhét* métermázsát helyezett kilátásba az inségesnek. Hogy azután egy má-sik *Az iklódi cselédhad* című hi-rünkben a bár szócskához hozzá-lopta az „ó” betűt és ezzel a rá-következő *Montbach* Sándort báró-sította, ez teljesen ennek a démon-nak szatirikus egyéniségére vall. Nyilván jelezni kívánta ezzel, hogy Tiszának ez a hűséges hive előbb-utóbb a *Guttmanok* dicsőségére fog jutni. De hogy az immár boldogult jó Minorich *Károlyt* — a *Kronikás Lapok* című cikkben — miért ke-resztelte *Kálmán*nak, az igazán ért-hetetlen. No de egy előnyünk meg lesz ezekből a sajtóhibákból. Ket-tőzött éberséggel fogunk ezután örködni, hogy az első fecskét ily alakban egy második ne kövesse.

* **Székely iparcikk Angliában.** A hazai ipar pártolása tudvalevőleg nem képezi erényét a magyar em-bernek. Hangoztatjuk ugyan eléggé uton utfele a a magyar ipari ter-mékek kiválóságát, állandóan ha-ragba vagyunk a külföldi portékák importálása miatt a közös vámté-rülettel, szidjuk a rongy fércmun-kák silányságát és a bécsi meszet és — rendelünk, vásárolunk a kül-földi piacról. Ily módon aztán a hazai pénz illő csendben kivándo-ról külföldre és a szegény magyar iparos számára nem marad egye-bünk, csak a — jóakarát. Szenzá-ció számba vehető épen ezért egy-egy olyan eset, a mikor a magyar áru dicséretéről hallunk — idegen-ben és onnan kapunk megrendeléseket magyar áru. Ilyen eset az is, amiről jelenleg hirt adhatunk. Arról van szó, hogy székelyföldön tartozkodik állandóan egy tanul-mányuttra közibünk lerándult angol névszerint Mr. Pereival Warigh, a ki nagy kedvvel foglalkozik Erdély speciálitásaival is. Így vette észre a székely „*aragonit*”-ot is, a mely közetet a csodás szénsavas sósbor-viz-forrás rakja le folyásában s a melyhez hasonlót a szaktudósok nem is ismernek. Ez az aragonit egy igen szép diszkó és különösen alkalmas szobai dísz tárgyra, mint a milyenek a zalathnai kőcsiszoló iskolából kerülnek ki. Annyira meg-tetszettek Pereival Warighnek a Zalathnán aragonitból gyártott ké-

szítmények, hogy nagy megrende-léseket eszközölt és kilátásba he-lyezte, hogy e szép dísz tárgyakat még számos ismerősének cemutatni fogja. Egy szóval a székely ara-gonit meghozta számunkra azt a dicsőséget, a melylyel Nagy Lajos idejét visszaidézni szeretjük s a melylyel bár produktumaink révén terjeszkedni kezdünk a „négy ten-ger”-partjai felé.

* **Kéménytűz.** Az eseményekben szegény ünnepeket egy jelentékte-len eset vezette be. Az a kéménytűz, a mely szombat éjjel a sétatér-utca 14. szám alatt fekvő házban ütött ki, de a melyet a kivonult tűzoltóság szerencsésen eloltott és így minden további eshetőségnek elejét vette.

* **Nő a billiárdasztalnál.** A mi kis városunkban lassan-lassan kezd meghonosodni az amerikai szellem. Egy pár évvel ezelőtt még zárva volt a szebbik nem előtt a büro ajtaja, ma azonban a pénzintéze-teknel, vasuti és üzleti kasszáknál, a közigazgatási hivatalok szeré-nyekben díjazott asztalai mellett és némely magánvállalat irodájában már fehér női kezek kopogtatják a Remington billentyűt és számolják minden kauciót nélkül a napi bevé-teleket. Szenzáció számba ment az első filozopter kisasszony is és szegénykének ugyancsak le kellett sütni szép fűrtös fejét a „*kollégák*” égő tekintete elől; piruló arcával végig hallgatnia a gavallér urak nem mindig választékos izü meg-jegyzéseit. És ma. . . . Most ugyan drukkolhat a tanteremben a nélkül, hogy udvarias kartársai különös figyelemre méltatnák. Most már egészen természetesnek tartja min-denki, hogy bodros fejecskejébe gyűjteni igyekezik a tudomány ér-tékes elemeit. Megszoktuk őket a kávéház olvasó-asztalainál, a női jótékony egyletek gyűlésein, tanítói pálcával kezükben, épen úgy, mint a karácsoni bazárok vásárbodéiban és a — színpadon. A tegnap elve-zette a nőt, a mihez eddig a ko-lozsvári szép nem közeledni se merészelt volna — a billiárdasz-talhoz is. Ez az a kis szenzáció, a melyről hirt adhatunk az olvasó-nak. Egy fess, csinosan öltözött fiatal nő fogta kezébe ugyanis a dáktó a Kikáker-kávéház vendégei-nek nem kis meglepetésére és pe-dig oly biztossággal, hogy a kávé-ház „bennszülött” törzsvendégeit is zavarba ejtette. Versenyre kelt a helybeli legelső „billiárdművész”-ekkel és pedig igen szép sikerrel. Természetesen sok nézője akadt a nem mindennapi látványnak, amely Kolozsvárt egy lépéssel ismét kö-zelebb vitte a művelt „Nyugat”-hoz. A billiárdozó nő különben egy budapesti illusztrált heti lap meg-bizottja és előfizető-gyűjtés szem-pontjából jött le Kolozsvárra.

* **Kereskedők az adókövetésnél.** Az Orsz. Magyar Kereskedelmi Egye-sülés ügyvivő igazgatósága abból az alkalomból, hogy a jövő évben 1905—1907 évekre terjedőleg új adózási ciklus kezdődik, a napok-ban az iránt intézett a pénzügyi kormányhoz indokolt fölterjesztést,

hogy kellő figyelemben részesítse az adókövető és adófelszámolási bizottságok összeállításánál a kereskedőket a törvény vonatkozó szabályai értelmében és különös tekintettel azoknak azon céljára, hogy az adókövetésnél oly egyének működjenek közre, a kik az adó alá eső polgárok, tehát a III. oszt. kereseti adónál első sorban kereskedők, üzleti kereseti viszonyainak megítéléséhez szükséges jártassággal és tapasztalatokkal bírnak, egy szóval, hogy az említett bizottságok tagjai sorába hivatásos kereskedőket is nevezzen ki. Minthogy azonban az adókövető és adófelszámolási bizottságok összeállítására a pénzügyminiszternek csak részben van ingerenciája, amennyiben az adókövető bizottságok két rendes és két póttagját, valamint a felszámolási bizottságok két tagját és két póttagját az illető törvényhatóságok választják az, Omke kolozsvári kerületének jelenlegi elnöksége arra kérte az illetékes alispáni hivatalokat, hogy a törvényhatóságok által választandó tagok sorába a kereskedő elemek szintén helyet biztosítsanak. Hisz szükség, hogy a kereskedőknek ezt a jogos kívánságát az illetékes hatóságok annál inkább teljesítsék, mivel idevonatkozólag a közadók kezeléséről szóló törvény is rendelkezik.

* **Karácsony estéék.** A sok helyen megírt karácsony estéék közt igazán megható és szép volt a siketnémák és vakok karácsonyi ünnepélye. Két szépen díszített karácsonyfát állítottak fel az intézet dísztermében, mely előtt megjelenvén mindkét intézet növendékei, Tariczky Ferencz igazgató megnyitó beszéddel üdvözölte az egybegyűlt közönséget. Ezután külön a siketnémák, külön a vakintézetbeliek párbeszédek, szavalatok és karácsonyi képek előadásával vezették be az ajándék kiosztását. A szépen sikerült ünnepélyen a díszes közönség soraiban voltak Szvacsina Géza polgármester nevével együtt, Nemes Ferencz, Erdélyi Károly valamint a két intézet tanárikara.

* **A Szent Antal árvaházban szintén lélekemelő ünnepély keretében történt meg a karácsonyest.** A sok árvagyermék kiknek egy a legnagyobb nyomorból szedték össze megjelent a gyertyák fényében uszó karácsonyfa előtt és az emberi szeretet és áldozatkészségnek illérei-ből összehozott ajándékokat határtalan örömmel vették és köszönték meg. Itt is számosan nézték végig az a szép akust.

* **A kolozsvári fiu és a bacsikai főispán.** Kedves kis történetet mondanak Bezerédj Istvánról, a szabadkaiak új főispánjáról. Jelentkezett nála az új főispáni titkár, Kolozsvárról való, a hol vizet isznak az emberek, ünnepnapon pedig limonádét. A főispán szívesen fogadta a fiatal titkárt és átesve a bemutatkozás formalitásait, helylyel kínálta meg és egy hatalmas szivart adott neki.

— Gyujtson rá, öcsém, és most mondja meg lelkére, hogyan tetszik magának Szabadka?

— Nagyon tetszik, csak...

— Mondja ki bátran.

— Csak az nem tetszik, méltóságos uram, hogy itt nem azt kérdezik, kifelé-miféle az ember, hanem aszerint taksálják, hogy mennyit tud inni. A ki legtöbbet iszik, az a legderék a bb ember a városban.

— Nos? Ez az egész?

— Igen.

— Ebben én mi kifogásolni valót sem találok.

— De megengedjen, méltóságos uram, én vagy megszőköm innét, vagy belépusztulok. Tegnap este is hat pohár bort öntöttek belém. Nem bírom ki ezt a hivatalt.

Bezerédj főispán mosolyogva tette kezét a kétségbeesett titkár vállára:

— Hát édes fiam, tudja-e mit?

Maga csak dolgozzék szorgalmasan és a mi az ivást illeti, azt majd ellátom én becsülettel mind a kétőnk nevében.

* **Az ujságírás diadala.** Nemcsak a kitünő Mautnernak és nem is csupán a többi kiváló cégnek van diadala, hanem a mi mesterségünk — ez a tudvalevőleg képesítéshez nem kötött iparág — is megtermi évenként a maga diadalát — akár bátran mondhatjuk: DIADALÁT. Ne tessék megszeppenni! Ez nem mi vagyunk, hanem a karácsonyi számok és mellékletek. A mit e nemben tegnapelőtt láttunk, azt szerénység nélkül szabad az ujságírás DIADALÁ-nak mondani. Ekkor felülmuljuk önmagunkat és minden évben nemcsak verjük, de agyon is verjük a tavalyi rekordot. A kinek még fáj a hazai papiripar pangó feje az tegnap gyógyulhatott. Meg kellett gyógyulnia, látva a papiros Mont-Blanc-oknak azt az alpesi láncolatát, a mely tegnap ujság néven megint elborította e honhazát. Lehet, hogy ez másképp beteggé teszi, de mint a papiripar féltője meg kellett gyógyulnia. Ezért az iparágért nem kell aggódnia! Ilyen nagy fogyasztás mellett annak a száraz ágának tropikus bujasággal kell kivirágoznia! Azonban így van ez jól. Ha a közönségnek nem kéne, a lapok se csinálnák. Mert azok nem épen a papirgyárak kedvéért teszik, a mit olyan nagyon tesznek.

* **A villanyvilágítás Déván** — mint ottani tudósítónk írja — fényesen bevált. Dr. Nagy Bélának, a villanyvilágítást létesített dévai Előlegezési Szövetkezet ügyvezető titkáranak jelentése szerint a már lefolyt első év eredménye úgy a lakosság kivánalmainak, mint a vállalatot finanszírozó szövetkezet várakozásainak teljesen megfelelt. A világítás szép, jó és meglehetősen olcsó, a közönség teljesen meg van vele elégedve. A befektetett összeg 287 ezer korona. A netto-jövedelem 6 százaléknál valamivel több. A lángok száma 3780. A szükséges villanyt gőzgépek útján fejlesztik. Az elért szép siker a Dr. Nagy Béla érdeme, ki fáradhatlan buzgalommal és teljes odaadással végezte és végzi ma is az alkotással együtt járó teendő sokaságát.

* **Egy megcsalt vőlegény.** Szamosujvárról írják lapunknak ezt az érdekes apróságot: Triff László kodori lakos ssive hirtelen szerelemre lobbant Koroján Lina Felső-Tőök község legszebb leányzója iránt. Az eljegyzést is csakhamar megülték a vőlegény szüleinek lakásán, melyen az egész falu népe napokon át tartó dinom-dánom keretében ünnepelte a fiatalokat. Azon-

ban a menyasszony csalfa szívét időközben egy szerencsésebb kodori legény foglalta le. Már az esküvő előestéjén adták tudtára, hogy a szépséges menyasszony másnap nem neki, hanem egy más legénynek fog sirig tartó hűséget esküdni. A vőlegény erre elment az ügyvédhez, s pert indított volt menyasszonya ellen azon őszszeg erejéig, a mibe neki az eljegyzéssel járó vendégeltetések kerültek. Az ügyben a napokban tartott meg a tárgyalás, a szamosujvári kir. járásbírósnál. A bíróság helyet is adott a megcsalt vőlegény keresetének, s a hűtlen menyasszonyt egy tekintélyes összeg megfizetésére kötelezte.

* **Hogy irnak vidéken!** Érdekeség szempontjából közöljük az alábbi „bájós“ eljegyzési hirt, mely egy marosvásárhelyi lapban a Székelység-ben jelent meg: „Ámor istennő rózsás, hosszú utjában belátogatott városunkba is és ugyan csak megbolygatta azt a „sötét vermet“, a mit: szerelemnek neveznek, mert ugyancsak van dolga az anyakönyvvezetőnek. A sok között B. R. nak, az oszt. magy. bank tisztviselőjének és J. P., kedves és bájosan szép leányának is úgy megsebezte Ámor nyílával szívüket, hogy kénytelenek szük családi körben magukat a hymen rózsás láncával körülfonni: eljegyezni. Isten éltesse sokáig a megsebzett fiatalokat.“

* **Az életmottó.** Két kereskedőnek pisztolypárbaja volt a minap. A segédek már felállították a feleket, kimervén a távolságot és mindeniknek a markába nyomtak egy pisztolyt. Mikor már így nekikészültek a halálnak mind a ketten, az egyik feszengeni kezdett és mozdulatokkal jelezte, hogy mondani akar valamit.

— Mi az? — kiált rá a segédje.

— Mondani akarok neki valamit — rebeget a kereskedő.

— Mit?

— Az életmottómat. Az én életmottóm: Leben und leben lassen!

A másik fél bölintott egyet a fejével, hogy érti. Aztán mind a kettő a levegőbe lött.

* **Neki ment a falnak.** Ettől a cselekedettől tudvalevőleg rég ideje óvja polgártársainkat a közmondás és ily módon lehetőleg mindenki ügyel arra, hogy becses feje keménységét a faléval összehasonlítsa. Csodálkozással adunk hát hirt most egy olyan esetről, a melyben a parbajozók: a koponya és a fal. A sérült koponya ez alkalommal Gräf Pál helybeli fodrász-segédje, a ki tegnap elkövette azt a vgyázatlanságot, hogy fejét a falba ütötte és pedig oly szerencsétlenül, hogy egy szeg 5 centimetryni hosszúságban érzékenyen megsértette. A sebesültet a mentők vették ápolás alá.

* **Érdekes vendégek Kolozsvárt.** A tegnap esti gyorsvonatokkal érdekes vendégek érkeztek Kolozsvárra. Az érkezők sorában van a többek között gróf Küun Géza v. b. t. tanácsos és az Erdélyi Irodalmi Társaság elnöke, továbbá Zala György szobrász Budapestről és dr. Somló Bódog nagyváradi jogakadémiai tanár.

* **A jövés-menés bíróság.** A járásbírósnál délelőttönként nagy a sürgés-forgás. Ügyvédek, ügyfelek,

szolgák, urak szaladgálnak tarka össze-visszaságban. Mindenkinél sietős ilyenkor a dolga, mert a késés nemcsak a bíróságra nézve, de a felekre is kellemetlen. A napokban valamelyik délelött egy zsiros atyafi járkált nagy izgatottan a folyosón. Minden ajtó előtt megállott s elolvasta a felírást. Ugy látszik azonban, hogy sehol se találta meg a hivatalt, ahol meg kellett jelennie. Végre megszólít egy ügyvédjelöltet:

— Ugyau instállok alássan nem tetszik tudni, merre van az a jövés-menés bíróság. Azt karesem, kérem szépen.

Az ügyvédjelölt egy pár pillanattig gondolkozott ezen az eredeti kifejezésen s aztán megmondta a atyafinak, hogy a járásbírósnál merre van.

* **A királyi kézirat.** A legutóbbi időkben annyiszor hallottuk és olvastuk azt, hogy „legfelsőbb királyi kézirat érkezett“, hogy nem lehet csodálkozni az itt következő eseten. Egy kézbesítő egy jámbor hivatalnoknál kopogtatott be a minap s mikor ajtót nyitottak neki, vigyorgó arccal így szólt:

— Legfelsőbb királyi kézirat érkezett!

A hivatalnok nagyot nézett, de átvette az írást, a melyen ez állott: Ő Felsége a Király nevében!

„A kolozsvárvidéki királyi járásbírósnál x. végrehajthatónak y. (itt jön a hivatalnok neve) végrehajtást szenvedő elleni...“

És a többi, a mi ezzel a bekezdéssel jár.

Színház — Művészet.

Ünnepi előadások. A program szerint folytak le az ünnepi kettős előadások, a megszokott vasárnapi környezetben, s a rendes ünnepi nívón. Sokan voltak, a nézőtér zsúfolásig telt meg, s így a színházi kasszának nem volt oka arra, hogy a karácsonyra panaszkodjék.

A színügyi bizottság megbízható. Szegedről írják: A „Takarodó“ legutóbbi előadásán egy páholyban egy család: az apa, anya és szép viruló leányuk figyelte az előadást. Különösen a mama mutatott nagy érdeklődést a színpadi hősök irányában. Az első felvonás utolján, amikor a fess hadnagyocska szerelmi extázisában hévvel szoritja magához az örmester leányát s csókolgatja, ölelgeti, végül pedig az ottománon ölébe ülteti s úgy csókolgatja, a mama, a ki együtt érzett a szereplőkkel, kipiruló arccal akaratlanul is elszóltta magát.

— Nonó...

Kiss Irén, a szintársulat komikája, a ki a szomszéd páholyban ült, a félhangos megjegyzésre átszólt:

— Ne tessék aggódnia, a színügyi bizottság elolvasta a darabot.

Színházi műsor:

Kedd:	Előszőr Svihákok. (b. sz. VII. sz.)
Szerda:	Svihákok (b. sz. 8. sz.),
Csütörtök:	„ (b. sz. 81. sz.).
Péntek:	„ (b. sz. 82. sz.).
Szombat:	„ (b. sz. 83. sz.).
Vasárnap	(d. u.: Menyecskek. este: Az ember tragédiája (b. sz. IX. sz.).

Idégek naplója.

Kik érkeztek tegnap Kolozsvárra?

New-York szálloda. Dr. Kun Géza v. b. t. tanácsos Maros Németi, Szentiványi Gyula földbirtokos Farnos, Gegenbauer József magánzó Sztána, Zala György szobrász Budapest, Fischer József kereskedő Bécs, dr. Somló Bodog jogakadémiai tanár Nagyvárad, Rebner S. kereskedő Bécs, Fodor László kereskedő Pozsony, Tolnay Soma m. á. v. főfelügyelő Zágráb, Weisz Mór kereskedő Budapest, br. Jósika Lajos földbirtokos Branicska, Stern Ignác kereskedő Budapest, Freud Miksa hivatalnok Jósikatelep, dr. Hintersch Rezső ügyvédjelölt Temesvár, Szabó Mihály tisztviselő Budapest, Antal József kárbeccsli Budapest, Hankó Márton m. kir. h. főhadnagy Pécs.

Központi szálloda. Kászonyi Jenő magánzó Bécs, özv. dr. Löwy Lajosné Békés-Csaba, Pető Béla földbirtokos Pozsony, Wallenstein S. Sámuel fakereskedő Békés-Csaba, Adler Elek fakereskedő Nagyvárad, Varga János fakereskedő Nagyvárad, Lobstein József utazó Budapest.

Pannonia Fészl-szálloda. Dr. Gerely Dávid orvos Nagyvárad, Markó Mariska utazó Miske, László Simon m. kir. állatorvos Teke, Bálint Ferenc szabó Bánffyhad, Bene Ferenc ügyvéd Dés, Dávid István kereskedő Kézdivásárhely, Tauczer Jenő Brassó, Markovits Áron kereskedő Sülemed, Nagy István iparos Szászváros, dr. Novák N. hadbíró főhadnagy Kolozsvár, Bédok Soós Károly vezérkari kapitány Bécs.

NYILTTÉR*)

JÓKAI-KÁVÉHÁZ

Jókai-utca 4. szám.

A mulató-közönségnek legjobb és legszebb találkozó helye.

Heimann Sándor,
tulajdonos.

Fogműterem!!

Nagy Jenő
szájpadnélküli műfogspecialista.

Fogműterme Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 6. szám alatt (dr. Göth-ház)

Elvállalom a fogászat körébe tartozó összes teendőket. Munkáimért felelősséget vállalok és azokért díjazást utólag fogadok el. Felvilágosítással naponta 1-2-ig a n. érdemi közönség rendelkezésére állok. — Vidékieknek levélbeni megkeresésére postafordultával válaszolok. Szegényeknek 8-9-ig ingyen!

A nagyb. közönség további pártfogását kérve

Nagy Jenő,
szájpadnélküli műfogspecialista.

Névjegyek

a leggyorsabban s legizlesebben
olcsó árakon

Ujhelyi M. és Társa

„Kolozsvári Friss Újság”
könyvnyomdájában készíttetnek.

Erdélyi bank

és Takarékpénztár

Részvénytársaság

KOLOZSVÁRT.

Alapítke 2 millió korona.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat feimon-
dás nélkül visszafizeti.

Leszámitól váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb.

Jelzalogos törlesztéses kölcsönöket nyújt

10, 20, 30 és 40 évi időtartamra kolozsvári kész- és építendő házakra, kolozsvári és vidéki földbirtokokra a legmértányosabb tételek mellett.

Konvertál már meglévő törlesztéses avagy váltókon alapuló reálkölcsönöket mérsékeltébb tételek mellett.

A kölcsönök készpénzben (tehát nem záloglevelekben) folyósítatnak, a lebonyolítás a lehető legrövidebb idő alatt történik.

Prospectusok és kérvénymin-
ták az intézet hivatalos helyi-
ségében díjmentesen beszerez-
hetők.

Értékpapirokat és idegen pénznemeket elad és vásárol, előlegeket ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Elad sorsjegyesoport könyvecskéket és a lakit sorsjegytársulatokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes pánccél szekrényeket. (Safe deposits.)

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pecsétjével ellátott arany és ezüstnemek, vagy más értékű tárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

M A G Y. K I R.

osztálysorsjegyek főelárúsító helye

— Mátyás király-tér 32. —

üzleti órák: délelőtt 9-11-ig
délután 3-5-ig.

Bármily felvilágosítással készségesen szolgál

az Igazgatóság.

ŐSZI ALBERT

ékszer és óra nagy-
raktára, Kolozsvárt,
Wesselényi M.-u. 2.
nagy választék ezüst
árakba. — Javítások
felvállaltatnak.

REGÉNY.

A két vérfolt története.

Bűnügyi elbeszélés.

Írta: A. Conan Doyle.

2

— Ki tudott még valamit e levél létezéséről?

— Egy lélek sem a házban.

— De a felesége minden bizony-
nyal tudott róla?

— Nem, uram; egy szót sem
szóltam nőmnek mindaddig, mig
ma reggel a levél hiányzását észre
nem vettem.

A miniszterelnök elismerőleg bó-
lintott.

— Már régen tudom, uram, mily
komolyan gondolkodik az állam
iránti kötelességeiről, mondá.

Megvagyok győződve, hogy ily
komoly titkot fontosabbnak tart
minden bizalmas házikötélknél.

A külügyi titkár meghajította ma-
gát.

— Nem mond egyebet rólam,
mint a mi igaz. Ma reggelig egy
szót sem ejtettem ki ez ügyről fe-
leségem előtt.

— Sejtette talán?

— Nem, Holmes ur, sem ő, sem
senki más nem sejtette.

— Vesztett már ezelőtt iratokat
el?

— Nem, uram.

— Ki van itt Angliában, a ki e
levél létezéséről tudott?

— A Cabinet minden tagja ér-
tesítettet tegnap; de a rendes kö-
telező titoktartás, mely minden Ca-
binet tanácskozásnál természetes
nyomatékosabb lett a miniszterel-
nök ünnepélyes intése által. Nagy
ég, ha elgondolom, hogy néhány
óra múlva magam vesztettem el!
Csinos arcát eltorzította a kétség-
beesés, keze pedig idegesen tépte
haját.

Egy pillanatra a természetes, köz-
vetlen, tüzes és érzékeny embert
láttuk magunk előtt. A következő
pillanatban visszatért az előkelő
nyugalom arcára gyöngéd hangja is
ismét megjött.

— A Cabinet tagjain kívül, két
vagy három államhivatalnok is-
merte a levelet. Más senki Angliá-
ban, erről híztozhatom Holmes ur.

— De külföldön?

— Azt gondolom, hogy kültöl-
dön sem látta senki, azon az em-
beren kívül a ki írta: Megvagyok
győződve, hogy sem a miniszterek,
sem a rendes hivatalos utak nem
használtattak föl.

Holmes gondolkodott egy ideig.
— Most, uram, részletesebben
kell kérdeznem, hogy mi ez az
irat tulajdonképen és miért volna
oly fontos következménye eltűné-
sének?

(Folytatjuk.)

Főszerkesztő: DR. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN.

Kiadó: „NAPLO” hirlapkiadó-vállalat.

Telefonsz. 538. — Telefonsz. 538.

Banács Flórián cukrász,
Kolozsvár Wesselényi Miklós-utca 14.

Ajánlom lakodalokra való **tortáimat**.
Vidékre **ingyen** csomagolás.

Továbbá: — Továbbá: —
Czukorkáimat Kifűző Ligörjeimet
Párizsi sütemé- és Thea,
nyeimet Csokoládé és
Fagyalt Tejes-kávémát,
Parfi a legjutányosabb ár
Krémek mellett.
Szulezok. —

ÉTKEZŐ

Olcsó és jó házi koszt.

A Szt.-Lélek-utca 2 sz. alatti

ÉTKEZŐBEN

mérsékelt áron kitűnő reg-
geli ebéd és vacsora kap-
ható.

Az egyetemi ifjuság ked-
vezményes árban részesül.

Ebéd és vacsora előfizetés
egy óra 16 forint, heten-
ként négy tál étellel.

Olcsó és jó házi koszt.

UJ ÜZLET!

Szép-utca 2. sz. alatt (sarok épület)

Férfi ruha és női felöltök!

1 rend téli férfi ruha 5 frttól feljebb
1 rend téli fiu ráha 1.80 „ „
1 női divatos kabát 5.— „ „
1 női vattirozott gallér 6.50 „ „
1 rend téli magyar ruha 7.50 „ „
1 női téli posztó cipő 1.50 „ „

Hesszu kabát dus választék! — Kurta
bundás szörme kabát. — Boák dus vá-
lasztékban. — Egy próbabevásárlással
tessék meggyőződni. Tisztelettel

Klein R. és Társa

UJ ÜZLET!

Karácsonyi és Ujévi bevásárlásait

a FRIEDMAN M.-féle

üzletben Deák Ferencz-ut-
ca 5 szám alatt.

== szerezze be. ==

Zemáncozott kék edények-
ben nagy választék kony-
haberendezések, üveg-árak,
china-ezüst különlegeségek
ugyszinte sok más disztár-
gyak stb. — Vidékre meg-
rendelések pontosan esz-
közölitetnek.

Nagybani vevők nagyobb ár-
engedményben részesülnek.

Pontos kiszolgálás!

SZOLID ÁRAK!

Eladó házhelyek

A vasút mellett a gyalog-
átjárónál felparcellázva,
telekkönyvelve, a mely fel-
építményre

olcsó törlesz-
tési kölcsön
oo van megszavazva. oo

Értekezni lehet

B. Bak Lajosnál KOLOZSVÁRTT,
Malom u. 28 sz.

Gobelin, smyrna, északi és
hosszuöltésű

kézimunka-ujdonságok

kalotaszegi vásznak, összes
szövetek és fonalak.

Előnyomda.

ÁKONTZ SÁNDOR

Kolozsvárt, szoborral szemben.
(Alap. 1830.)

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb.
a Benigni pinczéből palackozva és
hordóval olcsón eladók.

Asztali borok 90 fillér, 1 kor.
20 fillér árban üveggel együtt
literenként ugyanott kaphatók. Ren-
delés házhoz küldetik. — Telephon
szám 531. Üvegek visszavételnek.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház).

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok
gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserezését, javítását, hangolását, helyben és
vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron
kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

Telefon-szám 399.

STERN JÓZSEF

liszt-, fűszer- és tűzifa-
kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közö-
ség figyelmét arra, hogy
STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár,
Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fű-
szert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valóságáról meggyőződni.

Polgári Vendéglő

Trefort-utca 11-ik szám.

!!! Megérkeztek !!! Ménesi új házhoz 1 ltr. 34 kr., bent 40 kr.
Különbéle borok. — Szegzárdi siller " 1 " 36 " " 44 "
Pecsenye 5 éves " 1 " 50 " " 70 "
Tessék megkóstolni. Szomorodni gyógybor egy liter . . . 1 frt 20 kr.

További havi előfizetést ebéd **16** forintért
— vacsorára étlap szerint — elfogadok.

Sült bármilyen adag 30 krajczár.

Kitünő magyar konyha! Kitünő magyar konyha!

Számos látogatásért escedez Fogel Ferencz, vendéglős.

14 1-10

B. BAK SÁNDOR

7 1-20

épület és műlakatos

KOLOZSVÁRT, Malom-u. 28. sz.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközök.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni,
hogy Malom-utca 28. szám alatt atyám B. Bak La-
jos gyártelepén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

épület- és műlakatos-műhelyt

nyitottam. — Elvállalok minden a fémipar körébe tar-
tozó munkákat, u. m.: diszkapukat, balkon, lépcső-
és sirkerítéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
stilszerű kivitelben; továbbá épületvasalásokat, vas-
fedélszerkezeteket. Butor-diszmuvasalásokat, mű-
kovácsolt luszterek, lámpák, virág-asztalok vas-
ból sárga- és vörösrézéből vagy nickelezve, adott
vagy általam készített rajz szerint.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

Telefon 120.

kiváló tisztelettel

B. Bak Sándor műlakatos.

Rajzzal és költségvetéssel készséggel szolgállok.

Vidéki megrendelésekre azonnali választalom.

Balaton-kávéház

Emke-tér.

A mulató közönségnek
a legkényelmesebb és
minden igényeknek megfelelő

találkozója.

Gyárfás Juliska,

Balaton-kávéház tulajdonos.

13 1-52

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája Kolozsvár, Jókai-utca 15.
Telefon-sz. 379.

Elvállal és készít mindennemű nyomdai munkákat a legizlésesebb kivitelben.
Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és szolid árban teljesíttetnek.

Kovács L. és Társa

Kolozsvár-Nagyvárad.

Kovács L. és Társa

Karácsonyi eladás!

Kolozsvár, Wesselényi M.-u. Telefon 479.
Nagyvárad Zöldfa-u. Telefon 374.

Karácsonyi bevásárlás előtt szives figyelmébe ajánljuk a t. cz. vevő közönségnek kézmű és divatáru dus raktárunk megtekintését. Eladásra kerülnek ismert, szolid és versenyen felüli olcsó árak mellett, minőségben kifogástalan nagy mennyiségű gyönyörű angol, francia divat szövetek, Selymek, Flanellek, Parchetek, Zybelinek, Boák és Muffok; nemkülönben zsebkendők, női, férfi fiu és leány harisnyák, téli keztyűk.

Karácsonyi eladás!

Kovács L. és Társa

Kolozsvár, Wesselényi M.-u. Telefon 479.

Kovács L. és Társa

Kolozsvár-Nagyvárad.